

De voorzitter van de Tweede Kamer
der Staten-Generaal
Postbus 20018
2500 EA Den Haag

Uw brief van

9 april 2002

Ons kenmerk

AB/BAP/2002/16789

Contactpersoon

Zoetermeer

7 mei 2002

Onderwerp

Doorkiesnummer

Vragen van het lid Van der Hoeven over de
grote uitstroom

Hierbij zend ik u het antwoord op de vragen van het lid Van der Hoeven van uw Kamer over de uitstroom van leraren in het onderwijs (d.d. 9 april 2002, kenmerk 2010208970).

De minister van Onderwijs, Cultuur en Wetenschappen,

(drs. L.M.L.H.A. Hermans)

Antwoorden op de schriftelijke vragen van het lid Van der Hoeven van de Tweede Kamer der Staten-Generaal aan de minister van Onderwijs, Cultuur en Wetenschappen (ingezonden d.d. 9 april 2002, kenmerk 2010208970).

1. Ik heb kennisgenomen van dit bericht.
2. Het Algemeen Dagblad en de AOb baseren zich op cijfers in het SBO-jaarboek 2001. Die cijfers geven inderdaad een stijging weer van het aantal mensen dat het onderwijs verlaat. Het artikel belicht echter slechts de uitstroom; in een gezonde open arbeidsmarkt is sprake van uitstroom én instroom. Met de nota's Maatwerk 1, 2 en 3 heb ik maatregelen getroffen om een open onderwijsarbeidsmarkt te bevorderen. De instroom is al jaren groter dan de uitstroom. Ten opzichte van 1994 zijn er nu 50.000 mensen meer aan het werk in het primair en voortgezet onderwijs en in het beroepsonderwijs. In het jaar 2000 was de stroom van de marktsector naar het onderwijs groter dan de uitstroom naar de markt. Tegen de achtergrond van grote krapte op de arbeidsmarkt is dat een prestatie van formaat.

Dit laat onverlet dat het onderwijs de laatste tijd te maken heeft met veel mobiliteit. Ook in de voortgangsbrief Maatwerk die ik uw Kamer vrijdag 19 april jl. heb toegezonden (kenmerk AB/BAP/2002/15836) ga ik daar nader op in. Door de krappe arbeidsmarkt kunnen steeds meer leraren hun positie op de arbeidsmarkt in overeenstemming brengen met hun wensen (baan-baan mobiliteit). Hoewel deze mobiliteit voor scholen leidt tot (tijdelijke) vacatureproblemen, vind ik een grotere mobiliteit, zeker die binnen het onderwijs, ook een positieve ontwikkeling voor het onderwijs. Mobiliteit kan een belangrijke bijdrage leveren aan de persoonlijke ontwikkeling of aan loopbaanmogelijkheden van mensen. En ook de arbeidsorganisatie kan aan kracht winnen, wanneer er sprake is van een evenwichtige doorstroom van personeel.

Daarnaast is sprake van mobiliteit vanuit het onderwijs naar andere economische sectoren. Van de vijf à zesduizend nieuwe instromers in het primair onderwijs heeft ongeveer 10% na één jaar het onderwijs weer verlaten. Dit is hoog. Maar daar staat tegenover dat in zijn algemeenheid geldt dat een relatief hoge uitstroom bij nieuwkomers in een beroep of baan in veel sectoren voorkomt. In feite kan dit bijdragen aan een goede allocatie van werknemers over beroepen en sectoren (de juiste man/vrouw op de juiste plek). Bij de beroepskeuze van werknemers spelen de verwachtingen over de inhoud van het werk en het toekomstperspectief een belangrijke rol. Die verwachtingen kunnen echter afwijken van de feitelijke situatie. Eenmaal in een beroep werkzaam zullen werknemers zich snel realiseren of zij de verkeerde keuze hebben gemaakt. In de komende nota 'Werken in het onderwijs' die in september 2002 verschijnt, zal een analyse van de instroom, doorstroom en uitstroom in 2001 worden opgenomen.

Dit neemt niet weg dat uitstroom van nieuw personeel als gevolg van een onzorgvuldige introductie en begeleiding in de school moet worden voorkomen. Voor het primair onderwijs is daarom onlangs de gids 'Een goed begin is heel wat werk' uitgekomen die nieuwkomers en hun begeleiders praktische wenken en instrumenten biedt. U zie ook de website: www.nieuwonderwijspersoneel.kennisnet.nl.

Voor de aantrekkelijkheid van het beroep is het van belang dat de school nieuwe werknemers enige jaren aan zich kan binden en hen tegelijk uitzicht kan bieden op een loopbaan. Voor mensen die staan voor een beroepskeuze, zijn goede loopbaan-

mogelijkheden essentieel. Daarbij zijn loopbaanmogelijkheden buiten het onderwijs even belangrijk als mogelijkheden voor verandering van baan binnen het onderwijs. Deze wensen ten aanzien van loopbaanmogelijkheden maken het voor werkgevers in het onderwijs des te belangrijker om in hun personeelsbeleid maatregelen op te nemen om mensen aan zich te binden. Naar aanleiding van de motie De Graaf c.s. hebben de minister van Volksgezondheid, Welzijn en Sport en ik een onderzoek aangekondigd naar de effectiviteit, doelmatigheid en uitvoerbaarheid van wervings- en bindingspremies. De resultaten van dit onderzoek zullen u deze maand worden toegezonden.

3. Ja, ik deel die mening. Zie o.a. mijn antwoord op vraag 2.

De minister van Onderwijs,
Cultuur en Wetenschappen,

Zoetermeer, 7 mei 2002

(drs. L.M.L.H.A. Hermans)